

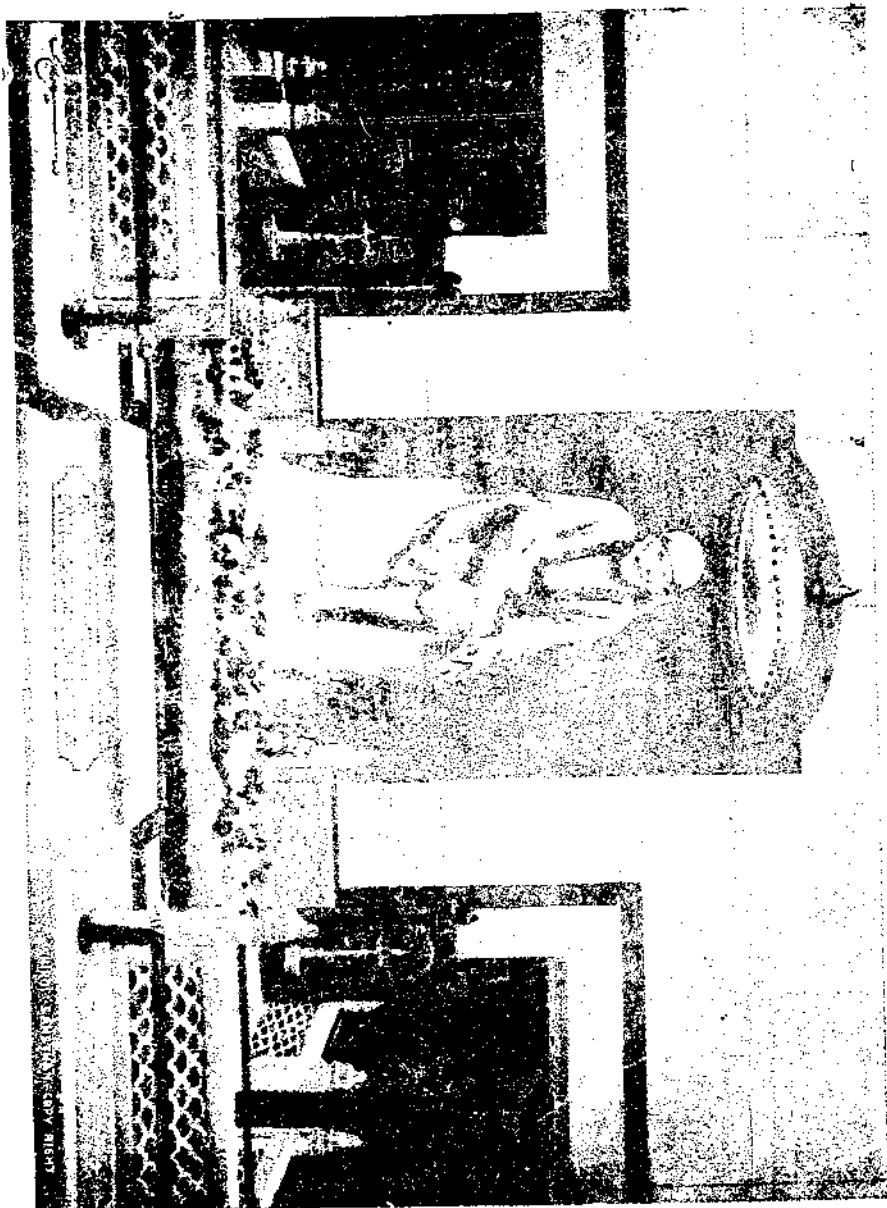
(گل - ۲۷)

بابا جي گذريل جنم جون
سادگيريون
نانگم ۽ ڏيڏر جي وارثا

هي ترڪڻ اٿيس، گيان اوتار
شري سائين بابا! اوھان جي مورتِي
ڪهڙي نه دونه جوت واري ۽ سندر آھي! هي اٿتريامي!
اوھان جي مک جي (ڪانتي) سونھن به ڏنٿي آھي، جنھن
جي درشن ڪرڻ سان، پورب جنمن جي دکن جو خاتمو
ٿي، سکن جو دٿار ڪلي پوي ٿو. هي پيارا سائين بابا،
جي اوھين پنھنجي ديالو سپاء موجب ديسا درشتي
ڪندا نه اھا آشا رکي سگھون ٿا نه اسانجا ڪرم - بدن
ٿئي ويندا ۽ اسان کي آئند جي پراپتي ٿي سگھندي.
گنگا ۾ سنان ڪرڻ سان، سڀ پاپ نشت ٿي ويندا
آھن، پر اھا گنگا مانا پڻ اوھان جھڙن سنتن جي انتظار
۾ رھي ٿي، نه ڪڏھن اچي مون ۾ سنان ڪري
پنھنجا پوتر چرن وجهي، مون ۾ پاڻين جا ڪنا ٿيل
پاپ ناس ڪندا.

باباجن هڪ دفعي ڪتا ٻڌائي ته هڪ ڏينهن صبح
جو جل بان ڪري پنڌ پيس ۽ هڪ ننڍي ننڍي جي

سائين ابا جي پوٽو سماڙي

ڪناري تي پهتس. تڪ هٿ سبب ڪناري تي ويهي
 رهيس ۽ هڪ ٻيو ڏوٽي شان ڪير نه ٿڪاوت دؤر
 ٿي ويو ۽ بدن ۾ ڦرتي ۽ پرستتا آيو ڪير.

اٺي هڪ هنڌ ماڻهن لاء پگڏندي ۽ بيل گاڏين
 لاء الڳ رستو پڻ هئو، جن جي ٻنهي پاسن کان گهاٽا
 وڻ هئا. ندي ڏاري ڏاري رهي رهي هئي ۽ پنهنجي
 چلم پوري رهيو هوس. نه ڪن تي ٻپ ۾ پوئل ڏيڻ جو
 آواز پيو. مان چمق سلڪائي رهيو هوس ته هڪ ڀاري
 اٺي آيو، ۽ منهنجي ويجهو ويهي مونکي پروڻ ڪيائين
 ۽ ٽڙو وڇائي، مونکي کائڻ ۽ آرام ڪرڻ جي آڇ
 ڪيائين. منهنجي چلم پڻ دکائي، مونکي پيٽ لاء ڏنائين
 ۽ ڏيڻ جو وڏو آواز ٻڌي، ان جي رهسيه (راز) ٻڌڻ
 لاء، مون ڏانهن نهار يائين.

مون ٻڌايو مانس ته اهو ڏيڻ هن وقت ڪشت ۾
 آهي جو گذريل جنم جي ڪومن جو ڦل پوکي رهيو آهي
 ۽ سندس چلائڻ اجايو آهي. چلم مان هڪ دم پري،
 مونکي ڏيئي چيائين ته ”ڏسان ته آخر ۾ آهي چا،
 جو ڏيڻ ايترو گهڻو چلائي رهيو آهي.“ ۽ آواز طرف
 وڃڻ لڳو. مون چيو مانس ”نه انهيءَ ڏيڻ کي هڪ
 ٽانگ پنهنجي وات ۾ پڪڙيو آهي، تنهن ڪري ئي
 خوف وچان چلائي رهيو آهي. گذريل جنم ۾ ٻئي دشت
 آزمائڻ هئا ۽ هن وقت ڏيڻ ۽ ٽانگ جي روپ ۾

جنم پائي، ڪرمن جو ڦل پوڳي رهيا آهن. هن اٿي وڃي ڏٺو ته برابر ڏيڏر کي، نانگ منهن ۾ ڊٻائي رهيو آهي.

هن اچي واپس مون کي ٻڌايو ته ۱۰-۱۲ منٽن ۾ نانگ ڏيڏر کي ڳرڪائي ڇڏيندو.

مان - نه. ائين ڪين ٿي سگهندو. مان انهيءَ ڏيڏر جو پتا آهيان ۽ هتي حاضر آهيان. نانگ جي ڇا مجال آهي، جو ڏيڏر کي ڳرڪائي وڃي. مان هتي تڏهن اچايو اچي وينو آهيان ڇا؟ ڏس ته، مان هن جي ڪهڙي طرح رکشا ٿو ڪريان.

بيو دفعو چلم پيٽ ڪاٺيو، اسين ٻئي اوڏانهن وياسين ته هو ڊڄڻ لڳو ۽ مون کي اڳيان وڌڻ کان روڪڻ لڳو ته متان نانگ نه حملو ڪري اچي ڏنگي. مان هن جي صلاح جي برخلاف، اڳيان وڌي ويس ۽ ٻنهي کي چيم ته ”هي ويو پڌر پا، تنهنجي شتروءَ کي اڃا ڪافي ڦل نه ملي چڪو آهي ڇا، جو توکي نانگ جي، ۽ هن کي ڏيڏر جي جڙن ملي آهي. اڙي هاڻي ويو ڇڏيو، جا وڏي شرم جي ڳالهه آهي. خسد ۽ ويو پاو کي نياڳي، شائتيءَ ۾ رهو.“

اهي لفظ ٻڌي، نانگ ڏيڏر کي ڇڏي ڏنو ۽ جلد ئي ندي ۾ ٽپي هڻي غائب ٿي ويو. ڏيڏر پڻ ٽپا ڏيندو، وٽن جي جهنگن اندر گهڙي ويو. ياتويءَ کي ڏاڍو

عجب لڳو ۽ سمجھ ۾ ڪير آيس ته نانگ ڏيڏر کي
 ڇڏيو ئي ڇو؟ وٻر پدريا ۽ چينوسپا ڪير هئا؟ سندن
 وٻر جو سبب ڪهڙو هو؟ ٻئي موٽي اچي وٺ جي
 هيٺان ويناسين ۽ چلم چڪي پوري ڪرڻ بعد مون
 کيس ٻڌايو.

”منهنجي رهڻ جي جاءِ کان اٽڪل ۴-۵ ميل پري
 هڪ پوٽر اسٽان آهي، جتي مهاڏيو جو مندر هو، جو
 تمام پراڻي حالت ۾ هئو. اُتي جي رهواسين مندر جي
 مرامت ڪرائي، نئين رُوپ ڏيڻ لاءِ چندو ڪنو ڪرڻ
 شروع ڪيو. ڪافي ڏن ڪئي ڪرڻ بعد انهيءَ مندر
 ۾ هر روز پوڄن جي وغيره جي پوڄنا تيار ڪئي ويئي.
 هڪ ڏنوان شخص کي اهو ڪنو ڪيل چندو ڏيئي
 چيائون ته ”لوڪي خزانچي ڪري، مندر جي مرامت
 وغيره جي ڊيڪيال ڪرڻ جي جوابداري توتي ٿا رڪون.
 خرچ وڌيءَ دل سان ڪج.“

پر سينت هڪ مها ڪنجوس هو. هن ٿوري ۾ ٿورو
 خرچ ڪيو جنهن ڪري مرامت تمام معمولي ۽ لڳي ٿي
 جي ڪرائي، باقي رقم هڙپ ڪري ويو. پنهنجي
 باسيل چندي مان هڪ پاڻي به ڪين خرچ ڪيائين.
 زبان جو ڏاڍو منو هوندو هو، تنهن ڪري جن ماڻهن
 کيس چيو ته مرامت پوريءَ طرح ڪانه ٿي آهي ته انهن
 سان هر ويرو ڪهڙو به نه پوندو هو ۽ حاضر حاضر چئي

سڀني کي پتائي ڇڏيائين ۽ مرامت جو ڪم اڌورو رهجي ويو.

ماڻهو سڀ ڪنا ٿي وٺس آيا ۽ چيائون ته ”سيٺ صاحب ڪرپا ڪري، مرامت جو ڪم جلدي پورو ڪرايو. جنهن ڍنگ ۽ نور سان، اوهين ڪم ڪرائي رهيا آهيو تنهن جي حساب سان، مرامت جو ڪم ته ختم ٿي ڪين ٿيندو ۽ پيو اڀنگهندو. تنهن ڪري وري بوجها ناهي، ڪم کي جلد هلايو. پئسا اسين اوهان کي چندو ڪنو ڪري ڏينداسين“ ماڻهن انجام موجب پئسا ڪنا ڪري کيس ڏنا پر هي ڪنڇوس خزانچي سيٺ، اڳي وانگيان ٿڌو مانجهاندو ڪري ويٺو رهيو.

سندس زال کي ڪن ڏينهن کانپوءِ سڀني ۾ پگوان شڪر چيو ته ”مندر کي سوني ڪلش ڇاڙهڻ جو ڪم پورو ڪرايو. جيترو خرچ ڪندا، مان توهان کي ان کان سڌو دفعا وڌيڪ خرچ ڏيندس. ٻئي صبح جو زال، سيٺ کي سڀني ٻڌايو ته سيٺ کي اچي ڊپ ورايو ۽ سوچڻ لڳو ته سوني ڪلش جي ڪارج ۾ نه گهڻو خرچ ايندو، تنهن ڪري اها ڳالهه ٻڌي، کلي ٿاري ڇڏيائين جي ”سڀني ٿي ڪهڙو ويساهه رکي سگهيو. جيڪڏهن پگوان شڪر ڪلش چاهي ٿو ته مون کي خود درشن ڏيئي، نٿو چڻ سگهي ڇا؟ تو وارو سڀنيو، پاڻ اسان پتي ۽ پتنيءَ جي وچ ۾ سنڀلڻ بگاڙڻ وارو آهي، تنهن

ڪري تون مات ڪري ويهي رهه. ڀڳوان کي اهڙي
(دوڍ) قيمتي شيء جي ضرورت ئي ڪهڙي آهي، جا
دائمي روشن جي مرضيءَ جي برخلاف ڪئي ڪيل
هجي! ڀڳوان نه هميشه پريم جو بکيو آهي ۽ پريم ڀڳتي
۽ شردا سان، نامي جو پشو به قبول ڪندو آهي. تون
آند ڪري ويهي رهه.

سينيائي کي وري سڀني ۾ مهاديو روشن ڏيئي
چيو ته ”تون پنهنجي پتيءَ جي بنايل بائين ئي ڏيان
نه ڏي، مگر مٿس زور رک نه مندر کي بلڪل پوريءَ
طرح مرامت ڪرائي، نئين مندر جهڙي صورت ڏي.
مان برابر پريم ۽ ڀڳتيءَ جو بکيو آهيان. تون پنهنجي
هٿان، اڃا اٺوسار خرچ ڪري، مندر کي سوپنيڪ ۽
سنو نهراءِ.“

سينيائي ان ئي پنهنجي پتا وٽان مليل زيورن وڪڻڻ
جو لشچيه ڪيو، ته ڪنجهوس سينت اچي ڪاوڙيو ۽
ڀڳوان کي دوکي ڏيڻ لاءِ زال جا سڀ زيور، فقط هڪ
هزار روپين ۾ پاڻ خريد ڪري رکي ڇڏيا! هزار روپين
مان مندر جي لڳو لڳ پيل اڃاڙ پت، کڻي مندر جي
نالي خريد ڪيائين.

پر اهو پت (زمين) هڪ غريب استريءَ جو هو،
جو ڪنجهوس سينت وقت (۲۵۰) اڍائي سؤ روپين ۾ ڳچي
وقت کان گروي طور رکيل هو ۽ بي ايمان سينت اهو

پت مندو جي نالي ۾ وٺي، پنهنجي استري، غريب
استري (د بڪي) ۽ ڀڳوان شڪر، ٺهي کي ڀڪسائي
دوڪو ڏنو. ۽ پوءِ اها زمين هڪ نون پوڄاريءَ جي
حوالي ڪيائين، جو ڏاڍو خوش ٿيو.

ڪجهه وقت بعد هڪ زبردست طوفان لڳو ۽ پٺيان
سخت برسات اچي وئي ۽ ڪنجوس سينت جي گهر
تي اچي وڃ ڪري، جنهن ۾ سينت ۽ سينياڻي ٻئي
مري ويا ۽ هوءَ غريب استري ڏيکي به مري وئي.

ٻئي جنم ۾ ڪنجوس، مٿرا جي پراهمڻ ڪل ۾ جنم
ورتو ۽ مٿس نالو وڃي رکيو ويو ۽ سندس زال
پوڄاريءَ جي گهر ۾ ڪنيا جو جنم ورتو ۽ مٿس نالو
گوري پيو. غريب استري ڏيکي وري گرا وٺس ۾
پوش جو جنم ورتو ۽ مٿس نالو رکيو ويو چين بسيا
پوڄاري منهنجو مٿس هو ۽ گهڻو ڪري مون وٽ وارتالپ
ڪرڻ ۽ خبر چار ڏيڻ وٺڻ لاءِ ايندو هو ۽ مون وٽ
چلم به پيئندو هو. پوڄاريءَ جي ڪنيا گوري به منهنجي
ڀڳتن ٿي پيئي.

جنم گوري جوان ٿيندي وئي، تنهن پٽس پوڄاريءَ
کي سندس شادي ڪرائڻ جي چئتا اچي لڳي. مون
کيس چيو ته ”تون ڪا به چئتا نه ڪر. گوريءَ جون
پاڻيهي ڳولا ڪندو توڙي اچي پهچندو. تون ڏينهن
بعد وڃي پٽو نالي هڪ جوان، (اڳيون سينت) بکشا وٺندو،

پڙجاريءَ جي در تي اچي پهتو ۽ مون سان صلح ڪري
 (اڳين زال) گوريءَ کي هن سان شادي ڪرايائين. ڇاڪاڻ
 ته (۱) هن شادي ۾ منهنجو هٿ ڳنڍيل هو ۽ (۲)
 اڳئين جنم ۾ مندر وارا پيسا ڳوڪائي، مون کي دوکو ڏنو
 هئائين ته به سندس ڌن جي ترشنا لٿي ڪانه هئي
 تنهن ڪري مون کي چيائين ته ”اوهان ئي مون کي شادي
 ڪرائي آهي، تنهن ڪري ڪنهن ڌنڌي يا اُد يوڪ ۾
 مون کي ڪرپا ڪري لڳايو.“

قدرت سان ان وقت سڀني شين جا اگه ڇڙهي
 ويا ۽ گوريءَ (اڳين استري) واري زمين هڪ لک روپين
 ۾ وڪاڻي، جنهن مان (۵۰) هزار نقد مليا ۽ باقي ٻن ٽن
 سالن جي قسطن ۾ چڪتو ڪري ڏيڻ جو واعدو ٿيو.
 يعني سينت جي اڳين زال کي، مٿين جي هڪ هزار
 روپين بدران سؤ دفعار وڌيڪ، شڪر جي سڀني موجب
 مليا ۽ مهاديو جو وچن ست ٿيو.

هيڏانهن ويو پدريا (اڳيون سينت) پسي جي لالچ ۾
 قاسي، پنهنجي استري گوري (اڳين زال) سان اچي
 اٽڪيو ته انهن ئي منهنجو حق آهي ڇو ته مان پنهنجو
 پتي آهيان. پتي جڻا جهڳڙندا مون وٽ آيا. مون
 فيصلو ڏنو ته اها زمين اصل گوريءَ جي پيءُ پڙجاريءَ
 کي ڏني وڃي هئي، تنهن ڪري زمين جي مالڪ

سندس ڌيءَ ڪوڙي آهي. سندس پٽيءَ جو ان ئي
ڪوبه اڌڪار ناهي.

منهنجي فيصلي تي ڪاوڙجي ويو پدريا (سيٺ) چوڻ
لڳو ته ”تون ڪوڙيءَ کي ڦسلائي، سندس ملڪيت هٽڻ
ڪرڻ تو چاهين.“ اهو الزام ٻڌي، مان پڳوان جو نالو
وٺي مات ۾ رهيس ته ويو پدريا (سيٺ) ڪوڙي (سينياڻي)
کي مارڻ لڳو. منجهند جو ڪوڙيءَ مون کي اچي چيو
ته ”ويو پدريا جيڪي اکر اوهان کي چيا آهن، انهن جي
باري ۾ دل ۾ نه ڪچو ڇو ته مان وري به اوهانجي
لڙڪي آهيان تنهن ڪري مون تي ڏاڍو رشتي ڪچو.“
مون به کيس شرط ۾ آيل وڃن ڏنو ته ”مان ست
سمند پار ڪري به تنهنجي رکشا اچي ڪندس.“

رات جو ڪوڙيءَ سبنو لڏو جنهن ۾ مهاوڙو کيس چيو
ته ”اها سڀ ملڪيت تنهنجي ئي آهي، ان مان ڪجهه
به ڪنهن کي نه ڏج. چين بسيا (اڳين غريب استري
دٻاڪي) جي صلاح سان، ڪجهه رقم مندر جي ڪارڊ
۾ خرچ ڪر ۽ پوءِ جي پٽي ڪنهن پاسي خرچ ڪرڻ
جي اڇاڻيئي ته مسجد ۾ بابا سائين جي حڪم موجب
خرچ ڪج.“

ڪوڙي پنهنجي سڀني جو احوال اچي مون کي سڻايو
۽ مون کيس اڇت (واڃي نيڪ) صلاح ڏني ته
مؤل رقم تون پاڻ وٽ رکي ڇڏ، باقي وٺاڃ جي اڌ

رقم چين بسپا کي ڏج. ويو پڌر جو ان ملڪيت ۽ ڏن
 سان ڪوبه واسطو ناهي. ”اڃا اهي لفظ چئي بند ڪيم
 ته ويو پڌر پيا ۽ چين بسپا بڻي پاڻ ۾ جهڳڙندا مون وٽ آيا.
 مون ٻنهي کي شانت ڪرائڻ جي ڪوشش ڪئي ۽
 گوريءَ کي سڀني ۾ مليل مهاديو جو حڪم پڻ ٻڌايم ته
 ويو پڌر پيا جوش ۾ اچي چين بسپا کي چيو ته ”مان
 توکي ڳترا ڳترا ڪري ڇڏيندس.“ چين بسپا (اڳين
 غريب مائي) گيدي هو ۽ منهنجا چوڻ پڪڙي چيائين
 ”ڪرپا ڪري منهنجي رکشا ڪريو.“ مون اوڏي مهل
 ئي شترو ويو پڌر پيا کان سندس چوڻڪارو ڪرايو.

اوري وقت بعد ٻئي مرتيڙ ٿي ويا. ويو پڌر پيا کي
 نانگ جي جؤن ملي ۽ چين بسپا اچي ڏٺو ٿيو. چين بسپا
 ڏٺو جي پڪار ٿي، منهنجو ڏنل وچن مون کي ياد
 آيو ته ”مان سنڌ سمند پار ڪري به توکي اچي سھائتا
 ڪندس“ ۽ ڏٺو جي رکشا ڪري، پنهنجو وچن پورو ڪيم.
 مطلب ته سنڌ جي سمنڊ پڪوان پنهنجن پڪين
 وٽ ڊوڙندو ويندو آهي.

”جه جه ڪاڇ ڪرڻ شيوڪ ڪي،

تهان تھان ان ڏاويءَ“ (گورواڻي)

سکيا. (۱) ڪيل ڪومن جو ڦل هرھڪ کي پوڳڻو
 ٿي پوي ٿو ۽ پوڳڻ کانسواءِ سندس چوڻڪارو ڪين
 ٿيندو.

”بن پوڳي پاڳي نهن، ڪرم ڪتي بلوان.“
 ڪنڊيل جنمن جي ڏيڻ وٺڻ جو وهنوار جيسين چڪتو
 نه ٿيو آهي، تيسين جنم مرڻ جي چڪر ۾ اچڻو پوندو.
 (۲) ڌن جي ترشڻا، نه فقط انسان جو انت آڻي ٿي، پر
 منس جون مان ڪيرائي، نانگ ڏيڏر وغيره جون
 جونيون پوڳائي ٿي.
 اٺڪ ڪال جو لچمي سمريءَ، اٺسي چنتا مهه جي مريءَ-
 سوڀ جون ڳول ڳول اٿريءَ
 ري ٻائي، گو بند نام مت ويسريءَ
 اٺڪ ڪال جو استري سمريءَ، اٺسي چنتا مهه جي مريءَ-
 ويشوا جون ڳول ڳول اٿريءَ
 اٺڪ ڪال جو لڙڪي سمريءَ، اٺسي چنتا مهه جي مريءَ-
 سوڪر جون ڳول ڳول اٿريءَ
 اٺڪ ڪال جو مندر سمريءَ، اٺسي چنتا مهه جي مريءَ-
 پريت جون ڳول ڳول اٿريءَ
 اٺڪ ڪال جو نارايڻ سمريءَ، اٺسي چنتا مهه جي مريءَ-
 بدد تروچن تي تر مڪتا
 پيتامبر وانگي هردي سڀي، (گورواڻي)